

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Tdo/69/2018
Identifikačné číslo spisu:	1112010656
Dátum vydania rozhodnutia:	31.03.2020
Meno a priezvisko:	JUDr. František Mozner
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2020:1112010656.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z jeho predsedu JUDr. Františka Moznera a sudcov JUDr. Petra Paludu a JUDr. Martina Piovartsyho v trestnej veci proti obvinenému Ing. K. K. a spol. pre obzvlášť závažný zločin podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 4 písm. a) Tr. zák. na neverejnom zasadnutí konanom 31. marca 2020 v Bratislave o dovolaniach obvinených Ing. K. K. a Mgr. X. K. proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 25. apríla 2017, sp. zn. 3To/118/2016, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Tr. por. dovolania obvinených Ing. K. K. a Mgr. X. K. odmieta.

Odôvodnenie

Okresný súd Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) rozsudkom zo 7. júna 2016, sp. zn. 2T/46/2012, uznal obvinených Ing. K. K. a Mgr. X. K. vinnými z obzvlášť závažného zločinu podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 4 písm. a) Tr. zák., ktorý spáchali formou spolupáchateľstva podľa § 20 Tr. zák. tak, že Ing. K. K., ako konateľ spoločnosti X. S., s. r. o. so sídlom I., D. č. XX, IČO: XX XXX XXX, 17. decembra 2004 uzatvoril ako mandatár so spoločnosťou Q., a. s. so sídlom Bratislava, Š.É. č. X, IČO: XX XXX XXX, zastúpenou členom predstavenstva Ing. I. X. ako mandantom, v sídle spoločnosti Q., a. s., mandátnu zmluvu, ktorej predmetom bolo sprostredkovanie kúpy a prevodu jednotlivých podielov - podielnikov Urbárskeho a pasienkového pozemkového spoločenstva Pernek podľa dojednaných podmienok v celkovej výmere 254 ha, s dobou účinnosti od 17. decembra 2004 do 31. decembra 2005, ktorej účinnosť bola predĺžená dodatkom zo dňa 19. decembra 2006, pričom v bode I. mandátnej zmluvy bola dohodnutá cena, za ktorú bol mandant ochotný pozemky kúpiť, v bode III. mandátnej zmluvy bola dohodnutá odmena mandatára v celkovej výške 2.540.000,- Sk a v zmysle bodu IV. mandátnej zmluvy bol mandatár povinný postupovať pri zariaďovaní záležitostí mandanta s osobitnou starostlivosťou, aby bol príslušný kontrakt pre mandanta čo najvýhodnejší, pričom v rozpore s mandátnou zmluvou, kúpne zmluvy uzatváral Ing. K. K. s X. K. ako splnomocnencom s názvom X. K. - X., ktorý po dohode s Ing. K. K., v úmysle obohatiť sa na úkor spoločnosti Q., a. s., sa nechal splnomocniť od jednotlivých predávajúcich urbárikov k ich zastupovaniu vo veci úkonov spojených s prevodom vlastníckych práv a uzavrel s nimi príkazné zmluvy s odlišnou sumou predmetu zmluvy od kúpnych zmlúv, pričom pri podpise kúpnej zmluvy a uvoľnení ceny z notárskej úschovy JUDr. Ľ. K. na E.. A.. I. č. X, I., v období od 4. marca 2005 do 23. júna 2006, bola kúpna cena uvedená v kúpnej

zmluve vždy vyššia, než aká bola dohodnutá v príkaznej zmluve o zastupovaní jednotlivého urbárnika - teda skutočná kúpna cena vyplácaná jednotlivým urbárnikom, čím uviedli do omylu spoločnosť Q., a. s. a spôsobili spoločnosti Q., a. s. škodu vo výške najmenej 14.265.229,- Sk (473.518,85 eura), ktorá suma predstavuje rozdiel medzi cenami pozemkov uvedených v kúpnych zmluvách uzavretých v mene spoločnosti Q., a. s. predložených spoločnosti Q., a. s. cestou notára JUDr. Ľ. K. a skutočne vyplatenými kúpnyimi cenami jednotlivým urbárnikom, pričom túto sumu si ponechali pre vlastnú potrebu.

Za to okresný súd uložil podľa § 221 ods. 4 Tr. zák. s použitím § 36 písm. j) a § 38 ods. 3 Tr. zák. obom obvineným trest odňatia slobody vo výmere desať rokov, na ktorého výkon ich podľa § 48 ods. 4 Tr. zák. zaradil do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia, a podľa § 76 ods. 1 Tr. zák. ochranný dohľad na jeden rok. Zároveň podľa § 288 ods. 1 Tr. por. odkázal poškodenú obchodnú spoločnosť Q., a. s. s nárokom na náhradu škody na občianske súdne konanie.

Obaja obvinení napadli uvedený rozsudok okresného súdu odvolaniami, na podklade ktorých Krajský súd v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) rozsudkom z 25. apríla 2017, sp. zn. 3To/118/2016, podľa § 321 ods. 1 písm. e), ods. 3 Tr. por. zrušil napadnutý rozsudok vo výroku o treste a spôsobe jeho výkonu u oboch obvinených a na základe § 322 ods. 3 Tr. por. im podľa § 221 ods. 4 Tr. zák. a s použitím § 36 písm. j), § 38 ods. 3 a § 39 ods. 1, ods. 3 písm. c) Tr. zák. uložil trest odňatia slobody vo výmere päť rokov a šesť mesiacov, na ktorého výkon ich podľa § 48 ods. 4 Tr. zák. zaradil do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Proti tomuto rozsudku krajského súdu, ktorý bol obvinenému Ing. K. K. doručený 12. septembra 2017, jeho obhajkyňi 5. septembra 2017 a obvinenému Mgr. X. K. a jeho obhajcovi 4. septembra 2017, podali 29. mája 2018 obaja obvinení prostredníctvom pre dovolacie konanie zvoleného obhajcu dovolania, a to z dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 písm. a) a i) Tr. por.

V spoločnom odôvodnení tohto mimoriadneho opravného prostriedku obvinení po stručnom zrekapitulovaní v pôvodnom konaní vydaných meritórnych rozhodnutí v rámci dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. v prvom rade namietajú, že skutok, tak ako je uvedený vo výroku odsudzujúceho rozsudku súdu prvého stupňa nebol ustálený súdmi oboch stupňov úplne správne. Konkrétne namietajú tú časť, v ktorej sa uvádza, že „kúpne zmluvy uzatváral Ing. K. K. s X. K. ako splnomocnencom s názvom X. K. - X., ktorý po dohode s Ing. K. K., v úmysle obohatiť sa na úkor spol. Q. a. s.“. Tvrdia, že obchodná spoločnosť X. S., s. r. o. bola v obchodnom vzťahu so spoločnosťou Q., a. s. na základe mandátnej zmluvy uzavretej 17. decembra 2004. Je pravdou, že za túto spoločnosť mohli ako konatelia konať obaja, avšak každý z nich mohol konať samostatne. Preto pokiaľ súdy oboch stupňov hovoria o tom, že obidvaja ako konatelia mali byť uzrozumení o povinnostiach vyplývajúcich pre spoločnosť X. S., s. r. o. z mandátnej zmluvy, túto skutočnosť podľa nich nemožno považovať za preukázanú, nakoľko mandátnu zmluvu podpísal sám iba Ing. K. K. a Mgr. X. K. nebolo spoločníkom tejto spoločnosti, ale iba konateľom. Mgr. X. K. vystupoval v predmetnom obchodnom prípade ako samostatný podnikateľský subjekt, ktorý zastupoval jednotlivých urbárskych podielnikov na základe príkazných zmlúv. Z toho je podľa dovolateľov zrejmé, že ide o dva samostatné právne vzťahy, vzťah medzi spoločnosťou Q., a. s. - spol. X. S., s. r. o., vzťah medzi podnikateľom X. K. - X. a jednotlivými urbárnikmi. Právny záver, že obidvaja konali po vzájomnej dohode v úmysle obohatiť sa na niekom, nemožno podľa obvinených považovať za správny a objektívny, lebo súdy tento právny záver odôvodňujú najmä ich vzájomným príbuzenským pomerom. Ďalej poukázali na to, že príkazné zmluvy boli odplatné, pričom v nich bolo zakotvené dojednanie, podľa ktorého odmenu a náklady pre príkazníka bude znášať kupujúci, čo je v danom prípade poškodená obchodná spoločnosť zastúpená spoločnosťou X. S.. Z toho podľa dovolateľov vyplýva, že rozdiel medzi kúpnu cenou, ktorú zaplatil kupujúci a ktorá bola vyplatená predávajúcim, bol zisk samostatného obchodného subjektu X. K. - X., ktorý mal v tomto zahrnutú aj svoju odmenu za konanie pre príkazcov a náhradu s tým spojených nákladov. Bolo preto na vôli tohto podnikateľa, či a za akú cenu odpredá jednotlivé urbárske podiely kupujúcemu, ktorý napokon zaplatil za tieto podiely vopred dohodnutú sumu v samotnej mandátnej zmluve, v žiadnom prípade nie vyššiu. Dovolatelia tak zastávajú názor, že v danej veci sa nemôže jednať

o trestný čin, ale o obchodno-právny vzťah, v rámci ktorého si mohla spoločnosť Q., a. s. voči svojmu mandatarovi uplatniť nejaké pohľadávky, pokiaľ by boli vznikli z jeho konania.

V rámci dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. obvinení tiež namietajú, že z vykonaného dokazovania je dostatočne zrejmé, že poškodenej spoločnosti nevznikla žiadna ujma na majetku. Podľa nich nemožno hovoriť o škode, ako o sume 14.265.229,- Sk, ktorá predstavuje rozdiel medzi cenami pozemkov uvedenými v jednotlivých kúpnych zmluvách uzavretých v mene spoločnosti Q., a. s. a skutočne vyplatenými kúpnyimi cenami, lebo nedošlo k ujme na majetku tejto spoločnosti, ani k reálnemu úbytku na majetku. O správnosti tohto tvrdenia svedčia podľa dovolateľov aj ustanovenia § 126 Tr. zák., ktoré upravujú určenie výšky škody a podľa týchto ustanovení nemožno údajne spôsobenú škodu spoločnosti Q., a. s. ani určiť. Zároveň vyslovili názor, že ak súd odkázal poškodených na civilný proces, hoci výška škody je súčasťou popisu skutku, tým spochybnil svoje stanovisko ku vzniku škody.

Pokiaľ ide o názor odvolacieho súdu, že obaja obvinení mali v zmysle mandátnej zmluvy aj základnú povinnosť oznámiť mandantovi všetky okolnosti, ktoré zistil pri zriaďovaní jeho záležitostí a ktoré môžu mať vplyv na zmenu pokynov mandanta, dovolatelia v prvom rade zdôraznili, že túto povinnosť mal iba Ing. K. K., ktorý samostatne konal za mandatára. Súčasne pripustili, že Obchodný zákonník viaže touto oznamovacou povinnosťou mandanta, ale len v prípade, že nastali okolnosti, ktoré vyšli najavo pri zriaďovaní záležitosti, a ktoré môžu mať vplyv na pokyn mandanta. V danom prípade okolnosti výkupných cien a cien, za ktoré odpredávali svoje podiely jednotliví urbárnici, boli podľa obvinených poškodenej spoločnosti známe vopred (Ing. X. sa podľa nich pravidelne zúčastňoval na valných zhromaždeniach urbárskeho spoločenstva Pernek) a tieto okolnosti by nemuseli mať vplyv na rozhodnutie kúpiť 2/3 urbárskych podielov za vopred dohodnutú cenu uvedenú aj v mandátnej zmluve. Preto aj keby dovolatelia pripustili, že mandatár v zastúpení Ing. K. K., nekonal v súlade so svojimi povinnosťami, bolo možné sa domáhať od neho nejakých nárokov v civilnom konaní a nie zneužiť prostriedky trestného práva na zabezpečenie „vrátenia“ časti vynaložených finančných prostriedkov na kúpu urbárskych podielov. Z pohľadu týchto skutočností nemožno zo strany obvinených hovoriť o úmyselnom podvodnom konaní.

Napokon v rámci tohto dovolacieho dôvodu obvinení namietajú aj spôsob, akým došlo na rokovaní, ktoré vyvolala spoločnosť Q., a. s., k vyhotoveniu notárskej zápisnice zo 4. júla 2006, sp. zn. N 421/2006, Nz 266645, NCRIs 26611/2006, ktorá nebola zo strany obvinených nikdy pred notárom podpísaná a nebola vyhotovená na notárskom úrade.

Pokiaľ ide o dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. a) Tr. por., obvinení tvrdia, že v danom prípade rozhodol miestne nepríslušný súd, keď samotný okresný súd bez akýchkoľvek pochybností zistil, že k podpisu mandátnej zmluvy medzi spoločnosťou Q., a. s. a spoločnosťou X. S., s. r. o. došlo v I. na ul. K. T. č. XX a toto miesto spáchania skutku sa nachádza v obvode Bratislava II. K argumentácii, že v danom prípade sa jedná o tzv. dištančný delikt, poukázali dovolatelia na to, že podľa ustálenej súdnej praxe sa dištančným deliktom rozumie trestný čin, pri ktorom následok (respektíve účinok) nastane alebo môže nastať na inom mieste, než tam, kde došlo ku konaniu páchatel'a. Obvinení pritom tvrdia, že z pohľadu objektívnej stránky predmetného trestného činu je začiatok konania v zmysle skutkovej vety rozsudku prvostupňového súdu stanovený podpisom mandátnej zmluvy, ku ktorému došlo v obvode Okresného súdu Bratislava II a konanie potom pokračovalo na rôznych miestach v obvode Krajského súdu v Bratislave, pričom podľa dovolateľov z vyššie uvedených dôvodov ku škode ako predpokladanému následku ani nedošlo.

Následne, podaním z 12. júna 2018 obaja obvinení prostredníctvom obhajcu rozšírili dôvody podaných dovolaní aj o dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. e) Tr. por. Podľa dovolateľov totiž mala byť predsedníčka senátu odvolacieho súdu JUDr. Zuzana Molnárova z rozhodovania o ich odvolaniach vylúčená, keďže sa predtým zúčastnila na rozhodovaní o sťažnosti Krajskej prokuratúry v Bratislave proti uzneseniu okresného súdu z 5. februára 2013, sp. zn. 2T/46/2012, o postúpení veci Okresnému súdu Bratislava II, ktoré bolo uznesením krajského súdu z 15. októbra 2013, sp. zn. 3To/107/2013, zrušené.

Odôvodnenie podaných dovolaní vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. doplnili obvinení prostredníctvom obhajcu napokon aj podaním zo 7. augusta 2018, v ktorom tvrdia, že podľa usmernenia krajského prokurátora v Bratislave zo 17. januára 2007, sp. zn. 1/1 Spr 19/07, pokiaľ boli jednotlivé čiastkové útoky pokračovacieho trestného činu spáchané do 31. decembra 2005, bolo ich potrebné posúdiť podľa § 250 ods. 5 Tr. zák. účinného do 31. decembra 2005, nakoľko je pre nich priaznivejší. Pritom uviedli, že všetky čiastkové útoky pokračovacieho trestného činu podvodu z hľadiska objektívnej súvislosti a subjektívnej súvislosti, ktoré tvoria pokračovací trestný čin, boli rovnaké len do obdobia konca roku 2005. V roku 2006 došlo v dvoch prípadoch k vyplateniu sumy 128.000,- Sk priamo záujemcom o kúpu pozemkov a nie spoločnosti Q., a. s., čím došlo k zmene v predmete útoku, za predpokladu, že by ich obchodná činnosť bola inak právne posudzovaná ako trestná činnosť. V prílohe zároveň predložili aj kópiu predmetného usmernenia.

V podstate na základe týchto dôvodov obvinení Ing. K. K. a Mgr. X. K. zhodne tvrdia, že napadnutým rozsudkom krajského súdu bol porušený zákon v ich neprospech.

Poškodená obchodná spoločnosť Q., a. s. v písomnom vyjadrení k dovolaniam obvinených uviedla, že ich tvrdenie o nepreukázaní subjektívnej stránky skutkovej podstaty trestného činu a nevedomosť oboch konateľov o podpísaní mandátnej zmluvy a príkazných zmlúv, je vyvrátené kúpnyimi zmluvami urbárskych podielov, pretože tieto podpisovali obaja konatelia obchodnej spoločnosti X. S., s. r. o. Na tom podľa poškodeného nemení nič skutočnosť, že obaja boli z formálneho hľadiska v rozdielnom postavení, ale už zo samotného obsahu zmlúv vedeli, že spoločnosť X. - S., s. r. o. mala podpísanú mandátnu zmluvu. Považuje pritom za nepochybné, že tak prvostupňový ako aj odvolací súd správne právne posúdili zistený skutok a správne použili hmotnoprávne ustanovenia a správne konštatovali, že ide o trestný čin. Preto podľa poškodeného neobstoí dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. a argumentáciu dovolateľov o nesprávnom postupe súdov pokladá za neprijateľnú, na ktorej základe nemožno vyvodit' žiadny záver pre vyhovieň dovolaniu. Pokiaľ ide o obvinenými rozšírený dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. e) Tr. por. vecný popis dôvodu vylúčenia JUDr. Molnárovej je podľa poškodeného účelový, nemajúci žiadny základ a oporu v Trestnom poriadku. Napokon poškodený uviedol, že o škode súd rozhodol v súlade s tým, že si svoje nároky už pred týmto rozhodnutím uplatňoval v civilnom procese. Výpočet škody pre účely trestného konania je v tomto prípade exaktný a nemenný a vyplýva priamo z kúpnych zmlúv uzatváraných medzi X. K. - X. v mene jednotlivých urbárikov a spoločnosťou X. S., s. r. o. v jeho neprospech, čím mu bola spôsobená škoda vo výške najmenej 14.265.229,- Sk (437.518,- eur).

Prokurátorka Krajskej prokuratúry v Bratislave v písomnom vyjadrení z 26. júna 2018 k obvinenými uplatnenému dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. a) Tr. por. uviedla, že zo skutkovej vety obžaloby je zrejmé, že páchatelia konali okrem sídla spoločnosti Q., a. s. i v sídle notárskej kancelárie JUDr. E. K. na nám. I. č. X I., kde predkladali kúpne zmluvy podpísané jednotlivými urbárikmi a na základe žiadosti obvineného K. K. spisoval notár JUDr. K. v tejto notárskej kancelárii zápisnice o prijatí peňazí do úschovy s pokynom, kedy má prísť k vyplateniu peňazí z notárskej úschovy. Po splnení podmienok pre vydanie notárskej úschovy boli vždy peniaze vyplatené oprávnenému prijímateľovi zastúpenému X. K.. Žiadosti o uvoľnenie finančných prostriedkov žiadateľa X. S., s. r. o. zastúpenej Ing. K. K. boli adresované spoločnosti Q., a. s. do jej sídla na Š.F. X, I.. Keďže podstatná časť podvodného konania obvinených (predkladanie kúpnych zmlúv a vyššie uvedené notárske úschovy) prebiehali v notárskej kancelárii JUDr. K. na E.. I. X, je prokurátorka toho názoru, že podanie obžaloby na Okresný súd Bratislava I je v súlade so zákonom. Poukázala pritom aj na ustanovenie § 20 Tr. por., podľa ktorého ak je daná príslušnosť niekoľkých súdov, konanie vykonáva ten súd, na ktorom podal prokurátor obžalobu.

K obvinenými označenému dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. prokurátorka nad rámec odôvodnení rozhodnutí súdov oboch stupňov, na ktoré odkazuje, doplnila, že dokazovaním na súde bolo preukázané, že na jednaniach so spoločnosťou Q., a. s., sa aj pred uzavretím mandátnej zmluvy aj po jej uzavretí, za spoločnosť X. S., s. r. o. zúčastňovali obaja štatutári. Rovnako obaja sa zúčastňovali stretnutí Urbárskeho spoločenstva, kedy prebiehali jednania o cene 128.000,- Sk za podiel

pre urbárikov. Poukázala tiež na to, že príkazné zmluvy s jednotlivými urbárikmi mal síce uzatvorené živnostník X. K. - X., avšak ako vyplýva z listinných dôkazov, ktoré prokurátorka zároveň príkladmo označila, za X. K. ako X. vystupoval vo viacerých prípadoch Ing. K. K. ako zastupujúci. Podľa prokurátorky tak nie je možné konanie obvinených vyhodnotiť ako obchodnoprávny vzťah a účasť na skutku Ing. K. K. oddeliť od účasti na skutku Mgr. X. K.. Napokon k námietke spochybňujúcej vznik škody prokurátorka dodala, že spoločnosť Q., a. s. na základe uvádzania nepravdivých skutočností v kúpnych zmluvách s jednotlivými urbárikmi cestou notárskej úschovy vyplatila kúpne ceny určené v kúpnych zmluvách, a to cca 194.013,- Sk za jeden podiel, pričom predávajúcim bola vyplatená cena 128.000,- Sk, teda o cca 1/3 nižšia. A práve táto 1/3 vyplatených finančných prostriedkov je podľa prokurátorky škodou, o túto hodnotu sa reálne znížil majetok poškodeného a o túto finančnú hodnotu sa obvinení neoprávnene obohatili.

V reakcii na rozšírenie dôvodov dovolania prokurátorka v písomnom vyjadrení z 9. júla 2018 v podstate uviedla, že v ustanoveniach § 31 ods. 1 až 3 Tr. por. nie je za dôvod vylúčenia považované rozhodovanie v tej istej veci, ale o inej otázke, resp. v inom štádiu konania na súde toho istého stupňa.

Napokon vo vzťahu k doplneniu dovolania zo 7. augusta 2018, prokurátorka v písomnom vyjadrení z 21. augusta 2018 poukázala na R 55/2007, podľa ktorého trestné činy trváce, trestné činy pokračovacie a trestné činy hromadné sa posudzujú ako činy spáchané za účinnosti nového zákona, ak sa časť konania uskutočnila za účinnosti nového zákona pokiaľ by toto konanie bolo trestným činom aj podľa skoršieho zákona.

V podstate z týchto dôvodov prokurátorka navrhla dovolania obvinených Ing. K. K. a Mgr. X. K. podľa § 382 písm. c) Tr. por. odmietnuť.

V reakcii na vyjadrenie prokurátorky a poškodeného obvinení prostredníctvom obhajcu v podaní zo 17. januára 2019 uviedli, že trvajú na ich pôvodnom podaní a v ňom uvedených dôvodoch s tým, že stanovisko protistrany považujú za právne nedôvodné.

Okrem toho obaja obvinení zaslali svoje písomné stanoviská k vyjadreniu prokurátorky aj priamo. Obvinený Ing. K. K. v podaní zo 14. januára 2019 tvrdí, že podľa dodatočných zistení bolo skutočné pôsobisko firmy Q. a. s. v tej dobe (čase skutku, pozn.) už na ul. K. T. XX, kde sa odohrali aj všetky stretnutia, rokovania a kde aj reálne prišlo k podpisu mandátnej zmluvy. Na tejto ulici, v časti Bratislava II, sa prejednávali aj všetky právne kroky, odsúhlasovali sa uvoľňovania peňažných čiastok pre jednotlivých predávajúcich, viedli sa tam pravidelné informačné porady o prebiehajúcim obchodnom prípade, ako aj to, že poverený pracovník firmy Q., a. s. Ing. I. X. podpisoval a realizoval uvoľňovanie jednotlivých finančných čiastok do „Notárskej úschovy“. V tejto súvislosti tiež namieta, že krajský súd sa v napadnutom rozsudku zaoberal touto námietkou len zbežne a nepripustil dokazovanie v danej veci. Zopakoval pritom, že v tejto veci rozhodol nezákonný sudca, JUDr. Molnárová, a to z už vyššie uvedených dôvodov. Neskôr dodal, že podstatná - hlavná časť celého obchodného zastúpenia firmy Q., a. s. jeho osobou sa vykonala v obvode Bratislava II.

Ďalej zdôraznil, že ani on a ani jeho syn Mgr. X. K. nekonali s úmyslom páchať trestný čin a ani nemali predstavu, že ich konaním mohol vzniknúť trestný čin. Tvrdí pritom, že nie oni, ale firma Q., a. s. oslovila jeho syna s tým, že má vedomosť o tom, že on má uvedené urbárske pozemky v ponuke na predaj a že zastupuje jednotlivých urbárikov v tomto obchodnom prípade. V ďalšej časti stanoviska potom obvinený Ing. K. K. popisuje priebeh rokovaní s obchodnou spoločnosťou Q., a. s., ktoré vyústili do uzavretia mandátnej zmluvy medzi nimi so záverom, že firma Q., a. s. bola uzrozumená s tým, že kúpna cena jeho syna je nižšia ako predajná, ktorú v zmluve aj akceptovali, ako „cenu dohodnutú“. Okrem toho opisuje aj spôsob, akým boli uzatvorené jednotlivé „kúpnopredajné zmluvy“ a následne uvoľnené finančné prostriedky.

Obvinený Ing. K. K. zároveň trvá na svojom presvedčení, že podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. je napadnuté rozhodnutie založené na nesprávnom posúdení zisteného skutku. V tejto súvislosti zdôraznil,

že mandátna zmluva bola podpísaná 17. decembra 2004 až po predchádzajúcej konzultácii s ich dlhoročným firemným právnikom, ktorý navrhol vystúpenie jeho syna z firmy X.-S., s. r. o. a oboch ich utvrdil v tom, že týmto krokom vylúčili akúkoľvek kolíziu, ktorá by mohla v budúcnosti zakladať možnosť trestnosti ich konania. Teda jeho ďalšie konanie v prospech firmy Q., a. s. bolo vykonávané v „dobrej viere“, že neporušuje žiadny zákon a preto je tu podľa neho vylúčený akýkoľvek úmysel smerujúci k porušeniu zákona z ich strany. Pokiaľ ide o čl. IV. mandátnej zmluvy, tento dovolateľ vyslovil názor, že využitím jeho znalostí o kontrakte v prospech mandátára by porušil § 265 ods. 2, ods. 3 písm. a), ods. 4 písm. a) Tr. zák. a na túto skutočnosť firmu Q., a. s. pred podpisom mandátnej zmluvy aj upozornil. Namieta tiež, že súd sa nikdy nevysporiadal s tým, že štatutári firmy Q., a. s. od samého začiatku vedeli o rozdieloch v kúpnej i predajnej cene a ani s výpoveďou svedka Ing. P. X., ktorý vyhlásil, že im vlastne škoda nevznikla.

Napokon obvinený Ing. K. K. namieta, že použitie zákona č. 300/2005 Z. z. platného od 1. januára 2006 nebolo možné, keďže všetky obchodné prípady vychádzajúce z ich činnosti sa skončili do 31. decembra 2005. Jediný prípad B. Š. a jeho matky, ktorý sa realizoval v roku 2006, si totiž podľa neho účelovo zabezpečila firma Q., a. s. a sama ich požiadala, aby JUDr. S. k nemu pripravil podklady. Preto súd nesprávne použil § 221 ods. 1, ods. 4 Tr. zák. platného od 1. januára 2006 a nie ustanovenie § 250 ods. 1, ods. 5 Tr. zák. (zákon č. 140/1961 Zb.).

V podstate z týchto dôvodov obvinený Ing. K. K. navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky zrušil napadnutý rozsudok krajského súdu, ako aj jemu predchádzajúci rozsudok okresného súdu, keďže podľa § 371 ods. 1 písm. a) Tr. por. vo veci rozhodol nepríslušný súd, podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. je rozhodnutie založené na nesprávnom právnom posúdení skutku, pretože v čase, kedy sa mal stať, bolo ešte v platnosti ust. § 250 ods. 1, ods. 5 Tr. zák. (zákon č. 140/1961 Zb.), a z dôvodu, že vo veci konala a rozhodla nezákonná sudkyňa, ktorá mal byť vylúčená.

Obvinený Mgr. X. K. v písomnom stanovisku z 31. decembra 2018 k vyjadreniu prokurátorky uviedol, že považuje podanie obžaloby na Okresný súd Bratislava I za nesprávne a účelové a žiada vyhlásiť daný súd za nepríslušný, keďže väčšina úkonov sa vykonávala v okrese Bratislava II, v kancelárskych priestoroch spoločnosti Q. a. s. na ulici Dr. K. T. XX. Pokiaľ ide o uplatnený dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. aj tento dovolateľ v podstate rovnako ako obvinený Ing. K. K. najprv popisuje ako nadviazali spoluprácu so spoločnosťou Q., a. s. a jej ďalší priebeh. Tiež zdôraznil, že JUDr. O.Ř. S. ho ani jedenkrát neupozornil, že by sa mohlo jednať o trestný čin a zároveň poukázal na výpoveď svedka Ing. P. X.. Napokon zdôraznil, že väčšina trestných činov kladených mu za vinu sa mala stať v roku 2005 a len dva sa mali stať v roku 2006. Aj podľa neho tak bola použitá nesprávna právna kvalifikácia podľa § 221 ods. 1, ods. 4 Tr. zák. (zákon č. 300/2005 Z. z.), i keď v čase keď sa mal skutok stať, bolo ešte v platnosti ustanovenie § 250 ods. 1, ods. 5 Tr. zák. (zákon č. 140/1961 Zb.). Preto aj on navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky zrušil napadnutý rozsudok dovolacieho súdu a jemu predchádzajúci rozsudok okresného súdu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) posúdil vec najprv v zmysle § 382 Tr. por. a zistil, že dovolania boli podané obvinenými Ing. K. K. a Mgr. X. K. ako oprávnenými osobami podľa § 369 ods. 2 písm. b) Tr. por., prostredníctvom obhajcu (§ 373 ods. 1 Tr. por.), proti rozhodnutiu, proti ktorému sú prípustné [§ 368 ods. 2 písm. h) Tr. por.], v zákonnej lehote uvedenej v § 370 ods. 1 Tr. por., potom ako dovolatelia využili svoje zákonné právo podať riadne opravné prostriedky (odvolania), o ktorých bolo rozhodnuté (§ 372 ods. 1 Tr. por.), s obsahovými náležitosťami podľa § 374 ods. 1 Tr. por. a s uvedením dôvodov dovolania podľa odseku 2 tohto ustanovenia.

Dovolací súd ale zároveň zistil, že obvinenými uplatnené dôvody dovolania podľa § 371 ods. písm. a), e) a i) Tr. por. nie sú v posudzovanej veci zjavne splnené.

Úvodom považuje najvyšší súd za potrebné - v súlade so svojou konštantnou judikatúrou - najprv vo všeobecnej rovine pripomenúť, že z konštrukcie a štruktúry jednotlivých dovolacích dôvodov

uvedených v § 371 ods. 1 písm. a) až n) Tr. por. vyplýva, že dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok proti právoplatnému rozhodnutiu súdu je určené na nápravu výslovne uvedených procesných a hmotnoprávných chýb. Dovolanie nie je prostriedkom určeným na revíziu skutkových zistení, ktoré urobili sudy prvého a druhého stupňa [primerane pozri rozhodnutie najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky (ďalej len „Zbierka“) pod č. 57/2007]. Povedané inými slovami, dovolaním podaným z niektorého z dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 Tr. por. sa nemožno domáhať preskúmania skutkových zistení, na ktorých je založené napadnuté alebo jemu predchádzajúce rozhodnutie, a ani prehodnotenia vykonaného dokazovania. Pritom platí, že obsah konkrétne uplatnených námietok, tvrdení a právnych názorov, o ktoré sa v dovolaní opiera existencia určitého dovolacieho dôvodu, musí skutočne vecne zodpovedať zákonnému vymedzeniu takéhoto dovolacieho dôvodu podľa § 371 Tr. por. Nestačí, ak podané dovolanie len formálne odkazuje na príslušné ustanovenie upravujúce dôvody dovolania, pokiaľ v skutočnosti obsahuje argumenty stojace mimo uplatneného dovolacieho dôvodu (pozri napr. rozhodnutie najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke pod č. 51/2014).

Zároveň treba uviesť, že pri rozhodovaní o dovolaní, ktoré sa opiera o dovolací dôvod uvedený v § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por., hodnotí najvyšší súd skutkový stav len z toho hľadiska, či skutok alebo iná okolnosť skutkovej povahy boli správne právne posúdené. Predmetom tohto dovolacieho dôvodu tak môže byť len nesprávne právne posúdenie v skutkovej vete rozhodnutia ustáleného skutku, ale nikdy samotné skutkové zistenia, ktoré sú jej obsahom a ktoré nie je možné akokoľvek dopĺňať a meniť (pozri tiež rozhodnutie najvyššieho súdu a stanovisko jeho trestnoprávneho kolégia zverejnené v Zbierke pod č. 47/2008 a 3/2011). V rámci tohto dovolacieho dôvodu tak nemožno účinne namietať ani hodnotenie vykonaných dôkazov, pretože určitý skutkový stav je vždy výsledkom tohto hodnotiaceho procesu, keďže aj to by odporovalo viazanosti dovolacieho súdu zisteným skutkom, ktorá je výslovne zakotvená v ustanovení § 371 ods. 1 písm. i) veta za bodkočiarkou Tr. por. a ktorá vyjadruje zásadu, že účelom dovolacieho konania iniciovaného obvineným alebo generálnym prokurátorom (§ 369 ods. 2 Tr. por.) je posudzovanie právnych otázok, nie posudzovanie správnosti a úplnosti zistenia skutkového stavu [primerane pozri napr. rozhodnutie najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke pod č. 7/2011].

V kontexte týchto všeobecných východísk potom najvyšší súd k posudzovanej veci uvádza, že podstata vyššie zrekapitulovanej argumentácie, ktorú dovolatelia podradili pod dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por., má z veľkej časti skutkový charakter. Obvinení totiž v súlade s obhajobou, ktorú uplatnili už v pôvodnom konaní, predkladajú dovolaciemu vlastný popis udalostí, na ktorého základe tvrdia, že skutok uvedený vo výroku odsudzujúceho rozsudku súdu prvého stupňa nebol ustálený súdmi oboch stupňov správne, nebolo preukázané, aby boli obaja uzročení o povinnostiach vyplývajúcich pre spoločnosť X. S., s. r. o. z mandátnej zmluvy, teda, že konali po vzájomnej dohode (čo považujú za právny záver, hoci ide o skutkové zistenie), na druhej strane ale bolo podľa nich preukázané, že okolnosti výkupných cien a cien, za ktoré odpredávali svoje podiely jednotliví urbárci, boli poškodenej obchodnej spoločnosti vopred známe. Až od takto dovolateľmi vytvorenej (tvrdenej) pochybnosti o správnosti skutkových záverov sa potom odvíja ich námietka o nesprávnom právnom posúdení predmetného skutku z dôvodu, že v ich konaní abscentuje akýkoľvek podvodný úmysel a preto sa nemôže jednať o trestný čin ale ide o obchodnoprávny vzťah. Takéto námietky však majú zjavne skutkový charakter a vecne nezodpovedajú obvinenými označeným, ale ani iným dovolacím dôvodom uvedeným v § 371 ods. 1 Tr. por. Najvyšší súd sa tak s nimi nemohol v tomto konaní vecne zaoberať, keďže námietky skutkovej povahy sú uplatniteľné len v rámci dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 3 Tr. por., ktorý je oprávnený použiť jedine minister spravodlivosti.

Z pohľadu obvinenými označeného dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. je potom podstatné, že zo skutkových zistení uvedených v tzv. skutkovej vete rozsudku okresného súdu, ktorými je dovolací súd viazaný a ktorých správnosť a úplnosť nemôže v tomto konaní skúmať ani meniť [§ 371 ods. 1 písm. i) veta za bodkočiarkou Tr. por.], vyplýva, že obvinený Ing. K. K., ktorý ako mandatár obchodnej spoločnosti Q., a. s. bol pri zriaďovaní jej záležitostí povinný postupovať s osobitnou starostlivosťou tak, aby bol príslušný kontrakt - kúpa a prevod jednotlivých podielov Urbárskeho a pasienkového pozemkového spoločenstva Pernek pre jeho mandanta čo najvýhodnejší, v rozpore s

mandátnou zmluvou uzatváral kúpne zmluvy s obvineným Mgr. X. K., ktorý po dohode s ním (obvineným Ing. K. K., pozn.) v úmysle sa obohatiť na úkor spoločnosti Q., a. s., sa nechal splnomocniť jednotlivými predávajúcimi urbárikmi k ich zastupovaniu vo veci úkonov spojených s prevodom vlastníckych práv, pričom pri podpise kúpnej zmluvy a uvoľnení kúpnej ceny z notárskej úschovy bola v kúpnej zmluve vždy uvedená vyššia kúpna cena, než aká bola dohodnutá v príkaznej zmluve o zastupovaní jednotlivého urbárika, teda skutočná kúpna cena vyplácaná jednotlivým urbárikom, čím uviedli spoločnosť Q., a. s. do omylu a spôsobili jej škodu vo výške najmenej 14.265.229,- Sk (473.518,85 eura), zodpovedajúcu rozdielu medzi cenami pozemkov uvedenými v kúpnych zmluvách uzavretých v mene spoločnosti Q., a. s., ktoré boli predložené tejto spoločnosti cestou notára, a skutočne vyplatenými kúpnyimi cenami jednotlivým urbárikom, ktorý si ponechali pre vlastnú potrebu.

Jednoducho povedané, z popisu skutku plynie, že obvinený Ing. K. K. zastupujúci kupujúceho a obvinený Mgr. X. K. zastupujúci predávajúcich po vzájomnej dohode (spoločne) zatajili pred kupujúcim, že kúpna cena, za ktorú jednotliví urbárici predávali svoje podiely, je v skutočnosti nižšia, než kúpna cena uvedená v kúpnych zmluvách podpísaných obvinenými, hoci obvinený Ing. K. K. bol povinný postupovať tak, aby bol kontrakt pre jeho mandanta čo najvýhodnejší, v dôsledku čoho obchodná spoločnosť Q., a. s. zaplatila za predmetné pozemky o 473.518,85 eura viac, než by musela, pokiaľ by o skutočnej kúpnej cene vedela.

Takto preukázané konanie napĺňa všetky znaky skutkovej podstaty obzvlášť závažného zločinu podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 4 písm. a) Tr. zák., keďže dovolatelia spoločným konaním na škodu cudzieho majetku (majetku obchodnej spoločnosti Q., a. s.) seba obohatili tým, že (zatajením skutočnej kúpnej ceny) uviedli niekoho - obchodnú spoločnosť Q., a. s. do omylu a spôsobili tak na jej majetku škodu veľkého rozsahu - 473.518,85 eura, keďže práve táto suma predstavuje reálny úbytok na majetku poškodeného, a to v dôsledku konania obvinených (§ 124 ods. 1, § 125 ods. 1 Tr. zák.).

V skutkovej vete popísané konanie obvinených zároveň preukazuje ich priamy úmysel spáchať trestný čin. V tejto súvislosti je potrebné dodať, že dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. nemôže napĺňať poukaz na to, že nebola v konaní preukázaná vykonaným dokazovaním subjektívna stránka trestného činu. Táto totiž predstavuje vnútorný vzťah páchateľa k spáchanému trestnému činu, ktorý nie je možné skúmať priamo, ale len sprostredkovane, t. j. tak ako sa navonok prejavuje v jeho konaní, ktoré je napokon obsahom skutkovej vety rozhodnutia (pozri stanovisko trestnoprávneho kolégia najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke pod č. 3/2011). Z tohto pohľadu je potom nepodstatné, že šlo o dva samostatné právne vzťahy (kupujúci - obvinený Ing. K. K. a obvinený Mgr. X. K. - jednotliví predávajúci), v ktorých obvinení navonok (formálne) vystupovali autonómne, keďže z popisu skutku je zrejmé, že obaja vedeli, že jednotlivé urbárske podiely sa v skutočnosti predávajú za nižšiu kúpnu cenu, než akú zaplatil kupujúci na základe nimi podpísaných kúpnych zmlúv.

Pokiaľ obvinení v rámci tohto dovolacieho dôvodu namietajú, že skutok mal byť posúdený ako trestný čin podvodu podľa § 250 ods. 1, ods. 5 Tr. zák. účinného do 1. januára 2006, treba v prvom rade uviesť, že pokračovacie trestné činy (rovnako ako trestné činy trvajúce a hromadné) sa posudzujú ako činy spáchané za účinnosti nového zákona, ak sa časť konania uskutočnila za účinnosti nového zákona a pokiaľ by toto konanie bolo trestným činom aj podľa skoršieho zákona (pozri rozhodnutie najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke pod č. 5/2012). Aj v tomto smere je potom dovolací súd viazaný v pôvodnom konaní ustáleným skutkom, podľa ktorého obvinení páchali trestný čin od 4. marca 2005 do 23. júna 2006. Z toho je zrejmé, že obvinení pokračovali v ich protiprávnom aj po 1. januári 2006 a teda súdy oboch stupňov v pôvodnom konaní skutok správne právne posúdili podľa Trestného zákona účinného od 1. januára 2006. Niet pritom sporu o tom, že konane obvinených bolo trestné tak pred 1. januárom 2006, ako aj po ňom.

Vo vzťahu k obvinenými uplatnenému dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. a) Tr. por. (vo veci rozhodol nepríslušný súd) je potrebné predovšetkým uviesť, že pri pokračujúcom trestnom čine, podstata ktorého spočíva v postupnom vykonávaní viacerých na seba nadväzujúcich úkonov na rôznych

miestach, miestom spáchania trestného činu je každé miesto, na ktorom sa páchatel' zdržiaval a páchal trestnú činnosť (primerane pozri R 12/1972). Z tohto pohľadu je potom pre dovolací súd opäť určujúce znenie skutku, podľa ktorého k uzavretiu mandátnej zmluvy medzi obchodnou spoločnosťou X. S., s. r. o. zastúpenou obvineným Ing. K. K. a obchodnou spoločnosťou Q., a. s. došlo v jej sídle na Š. č. X v I., a k následnému podpisovaniu kúpnych zmlúv (už medzi obvinenými) a uvoľňovaniu kúpnej ceny z notárskej úschovy dochádzalo na námestí A. I. č. X v I.. Predmetný pokračovací trestný čin tak bol páchaný (minimálne v tejto časti) v územnom obvode Okresného súdu Bratislava I, ktorý tak bol nesporné miestne príslušný na konanie (§ 17 ods. 1 Tr. por.). V tejto súvislosti sa pre úplnosť žiada dodať, že aj keby bola časť konania páchaná v územnom obvode Okresného súdu Bratislava II, ako tvrdia dovolatelia, čo však z popisu skutku nevyplyva, stále by bol na konanie miestne príslušný Okresný súd Bratislava I, keďže naň podala prokurátorka obžalobu (§ 20 Tr. por.).

Napokon nie je zjavne splnený ani obvinenými uplatnený dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. e) Tr. por., a síce, že vo veci konala a rozhodla sudkyňa JUDr. Zuzana Molnárová, ktorá mala byť podľa dovolateľov vylúčená z vykonávania úkonov trestného konania. Podľa § 31 ods. 3 veta prvá Tr. por. v znení účinnom do 1. januára 2019 je z rozhodovania na súde vyššieho stupňa vylúčený iba sudca, ktorý sa zúčastnil na rozhodovaní (vo veci samej) na súde nižšieho stupňa. Menovaná sudkyňa sa však v posudzovanej veci podieľala na rozhodovaní vždy iba ako sudkyňa súdu druhého stupňa, pričom jej predchádzajúca účasť na rozhodovaní o čiastkovej otázke (sťažnosti proti uzneseniu okresného súdu o postúpení veci) neodôvodňuje ani jej vylúčenie podľa § 31 ods. 1 Tr. por. ako tvrdia dovolatelia. Len takéto skoršie rozhodnutie totiž nezakladá žiadny pomer sudcu k prejednávanej veci alebo k osobám, ktorých sa úkon priamo týka, resp. k ich zástupcom, alebo iným orgánom činným v tomto konaní, ktorý by bol spôsobilý vyvolať pochybnosti o jeho nezáujatosti.

Tieto dôvody viedli najvyšší súd k záveru, že v posudzovanej veci dôvody dovolania nie sú zjavne splnené, a preto dovolania obvinených Ing. K. K. a Mgr. X. K. podľa § 382 písm. c) Tr. por. na neverejnom zasadnutí odmietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.